

موردنگاری

هماتوپوئز خارج مغز استخوان در سینوس اسفنوئیدال در بیمار با تالاسمی اینترمدیت و بررسی منابع

تاریخ دریافت: ۸۷/۹/۲۶ - تاریخ پذیرش: ۸۸/۲/۲۸

خلاصه

مقدمه

هماتوپوئز اکسترامدولری یک عارضه مهم تالاسمی متوسط است. این عارضه معمولاً در ناحیه پاراورتبرال و بافت نرم سایر مناطق به صورت توده فشارنده و به ندرت در داخل جمجمه دیده می‌شود و تا کنون موردی از آن در سینوس اسفنوئید گزارش نشده است.

معرفی بیمار

در این مقاله بیمار ۲۱ ساله با تالاسمی متوسط و توده اسفنوئید گزارش می‌گردد. بیمار تحت اسپلنکتومی و کله سیستکتومی همزمان به علت سنگ صفراوی متعدد قرار گرفت. بعد از اسپلنکتومی اریتروبلاست‌ها در خون محیطی به طور پیشرونده افزایش یافته و یک سال بعد بیمار با علائم سینوزیت حاد ویزیت شد. مطالعات رادیولوژیک و بیوپسی، توده هماتوپوئتیکیک را در سینوس اسفنوئید مشخص کرد. سپس بیمار تحت درمان جراحی و طبعی قرار گرفت. بیمار به علت عدم پاسخ به درمان جهت پیوند سلول بنیادی هماتوپوئتیکیک معرفی گردید.

نتیجه گیری

هماتوپوئز اکتوپیک یک پدیده نادر در تالاسمی‌ها است ولی از آنجایی که می‌تواند در بعضی مناطق حساس مثل پاراورتبرال و داخل جمجمه ایجاد و باعث عوارض شدید گردد، تشخیص و درمان سریع بیماری در افراد با ریسک بالا می‌تواند از بروز عوارض آن پیشگیری کند.

کلمات کلیدی: هماتوپوئز اکسترامدولری، تالاسمی متوسط، توده سینوس اسفنوئید

^۱ زهرا مذهب*

۱- استادیار هماتولوژی انکولوژی، بیمارستان امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

* مشهد - بیمارستان امام رضا (ع)، گروه هماتولوژی، انکولوژی، مشهد، ایران

email: MozahebZ@mums.ac.ir